

Oktatási Hivatal

Köznevelési elnökhelyettes

1055 Budapest, Szalay utca 10-14.

Postacím: 1363 Budapest, Pf. 19.

Telefón: (+36-1) 374-2170

Honlap: www.oktatas.hu

Prof. Dr. Kiss Enikő Csilla
elnök részére
Magyar Pszichológiai Társaság

Dr. Szabó Éva
elnöke részére
Magyar Pszichológiai Társaság
Iskolapszichológiai Szekció

Dr. N. Kollár Katalin
vezető részére

ELTE PPK Pszichológiai Intézet
Iskolapszichológiai Módszertani Bázis

1064 Budapest
Izabella u. 46.

Ügyiratszám: TKHF/2530-2/2016.
Ügyintéző: Gerendás János
Telefonszáma: (+36-1) 374-2362
E-mail: Gerendas.Janos@oh.gov.hu
Hivatkozási szám: -
Tárgy: az óvoda- és iskolapszichológusok minősítésével és önértékelésével kapcsolatos észrevételek

Tisztelt Vezető és Elnök Asszonyok!

Dr. Maruzsa Zoltán elnök úrnak megküldött, az óvoda- és iskolapszichológusok minősítésével és önértékelésével kapcsolatos levelükre, az alábbi tájékoztatást adom.

Levelükben leírják, hogy a minősítési rendszer fontosságát a gyakorló szakemberek fejlődése szempontjából és az ehhez használt önreflexiót mint módszert Önök is indokoltnak és működőképesnek tartják. Azt is elfogadják, hogy a pedagógus munkakörben való alkalmazás miatt ez a rendszer alapvető koncepciójában és lépéseiben nem különbözhet a pedagógusokra kialakított változattól. Továbbá fontosnak tartják, hogy a rendszer tartalmi elemei igazodjanak az iskola- és óvodapszichológusok speciális helyzetéhez és munkájának jellemzőihez.

A probléma – mint ahogy levelükben is utalnak rá – abból adódik, hogy a nem szakszolgálati intézményben működő óvoda- és iskolapszichológusok munkája eltér az adott intézményben (óvodában, iskolában) többségi feladatot ellátó pedagógusok (óvodapedagógusok, tanítók, tanárok) munkájától. A portfólió jellegeket az intézményben működő többségi pedagógusok munkájának értékeléséhez igazodva dolgozta ki az Oktatási Hivatal.

Az Önök által is megfogalmazott cél érdekében, a problémát az alábbiak szerint kezeljük. A nevelési-oktatási intézményekben dolgozó óvoda- és iskolapszichológusok a portfóliófelületen a nevelő-oktató munka dokumentumainál a portfólió jelleg kiválasztásakor (jelenleg is) dönthetnek arról (a korábbi évekhez hasonlóan), hogy a *pedagógus-munkakör pedagógiai szakszolgálatban jelleg*et vagy a *pedagógus-munkakör nevelési-oktatási intézményben jelleg*et válasszák.

Korábban, a 2015. évi és a 2016. évi minősítési eljárások során a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó óvoda- és iskolapszichológusok értékelésénél, alapesetben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pedagógusokkal azonos értékelési szempontrendszer jelent meg. A szakértők kérésére - amennyiben az óvodapszichológusok vagy az iskolapszichológusok a *pedagógus-munkakör pedagógiai szakszolgálatban jelleg*hez töltötték fel a portfóliójukat - módosítottuk az értékelési

szempontrendszert a szakértőknél, hogy a pedagógiai szakszolgálat pszichológusainál használt értékelési szempontrendszer alapján tudjanak értékelni.

A 2017. évi minősítési eljárás során már alapesetben a pedagógiai szakszolgálat pszichológusainál használt értékelési szempontrendszert rendeltük hozzá azokhoz a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó óvodapszichológusokhoz és iskolapszichológusokhoz, akik *a pedagógus munkakör pedagógiai szakszolgálatban jelleghez* töltötték fel a portfóliójukat.

Tehát – már levelük megérkezése előtt – biztosítottuk az óvoda- és iskolapszichológusok számára a megfelelő portfólió feltöltésének lehetőségét, és az annak megfelelő értékelést.

Az Önök által is jelzett, a minősítés során feltöltendő dokumentumok mennyiségére vonatkozó technikai jellegű probléma még valóban fennáll. A dokumentumok mennyiségére vonatkozó szakmai döntés alapja az, hogy a minősítésben részt vevő pedagógusok közel azonos tevékenységeken, azonos mértékű feladatok elvégzésén keresztül mutathassák be kompetenciáikat, pedagóguskompetenciáik színvonalát. Ennek érdekében a reflektív interjú – az Útmutatóban meghatározott többletdokumentumként – feltöltött két dokumentumból kiválasztott egy esettanulmány alapján történik.

A portfóliófelületen és az Útmutatóban található eltérő információk megszüntetése érdekében a közeljövőben a portfóliófelületen módosítjuk a feltöltési kötelezettségre vonatkozó, tájékoztató információt.

Levelükben kitértek az intézményi önértékeléssel kapcsolatos problémákra is.

Nehezményezik, hogy az óvoda- és iskolapszichológusokat is az adott intézménytípusra jellemző, pedagógusra vonatkozó eszköz- és elvárásrendszer (az önértékelésnél az indikátor helyett elvárások vannak megfogalmazva) alapján kell önértékelni.

Jogos igényüket – nevezetesen, hogy az óvoda- és iskolapszichológusok önértékelése a pszichológusok feladatellátására jellemző eszköz- és elvárásrendszer alapján legyen elkészíthető - az önértékelési rendszerben 2017. január elsejétől bevezetett (lásd a módosított kézikönyvek erre vonatkozó részeit), az intézményi saját elvárásrendszer elkészítését biztosító informatikai felület már lehetővé teszi. Az intézményi elvárásrendszer elkészítésekor lehetőség van arra, hogy a szakszolgálati eszközrendszert választva, az intézményi önértékelést az óvoda- és iskolapszichológusok számára megfelelő (nevelési tanácsadás típusú tevékenységek) elvárásrendszere alapján készítsék el (*Önértékelési kézikönyv pedagógiai szakszolgálatok számára* 15. oldal). Amennyiben az intézményi eszközrendszert is módosítani kell az óvoda- és iskolapszichológusok önértékelése kapcsán, akkor azt az Oktatási Hivatalnak a psze@oh.gov.hu elektronikus levélcímre megküldött levélben tudják kérni. Alapértelmezett eszközrendszerként az adott intézménytípus van beállítva, és mivel a rendszer nem „tudja”, hogy van az intézményben óvoda- és iskolapszichológus, ezért ha az önértékelésüket tervezik, akkor kérésre tudjuk beállítani a szakszolgálati eszközrendszert az esetükben.

Egyetértünk azzal a felvetésükkel is, hogy az önértékelés folyamatát az óvoda- és iskolapszichológusok esetében nem segíti a környezet, hiszen nincs támogató, azonos végzettséggel rendelkező kolléga. A hatályos szabályozás alapján (*a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 29.§ (1) bekezdése*) az óvoda- és iskolapszichológus munkakörben foglalkoztatott a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogását és segítését is ellátja és mivel már a rendelet előkészítése, majd a KLIK fenntartásába kerülő pedagógiai szakszolgálatok tervezése 2013-ban úgy történt meg, hogy koordinátori feladatokkal megbízott pszichológus segítse a többi, a körzetében dolgozó kollégát, ezért mi is fontosnak látjuk akár az ő felkészítésüket. Ezen szakemberek feladata a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó óvoda- és iskolapszichológusok munkájának segítése, koordinálása. Az a javaslatunk, hogy az ő bevonásukkal jobban megvalósítható lehetne az óvoda- és iskolapszichológusok önérté-

kelésének hatékony segítése. Ezek a kollégák a pszichológus önreflexióját és az intézményi elvárásoknak való megfelelést támogatni tudják, és kompetensek az interjú lefolytatásában is. Segítségükkel a dokumentumelemzés is megvalósítható, és ezzel a titoktartási kötelezettség is biztosítható.

Úgy értékelem, hogy a levelükben felvetett problémák mindegyikére szakszerű megoldást tudunk találni, ami megfelel az elvárásaiknak. Köszönjük a felajánlott közreműködést abban, hogy az óvoda- és iskolapszichológusok számára készek együttműködni egy önálló keret-elvárásrendszer és szempontsor kidolgozásában, amely segítené az önértékelésüket, de mivel a jelenleg is rendelkezésre álló szakszolgálati eszköz- és elvárásrendszer megfelelő lehetőséget biztosít a szakszerű önellenőrzés elvégzésére, nem látjuk szükségesnek ilyen külön keret-elvárásrendszer, szempontsor kidolgozását.

Természetesen azonban amennyiben a jövőben a szakmai tartalom módosulása válik szükségessé, feltétlenül számítunk szakmai segítségükre!

Budapest, 2017. január 4.

Tisztelettel:

Brassói Sándor

